

ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการข้อมูลข่าวสารและกลไกการให้คำปรึกษา
ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ณัฐกานต์ ขุนทองนุ่น, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการข้อมูลข่าวสารและกลไกการให้คำปรึกษาของ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม แจกแบบสอบถามให้นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการชั้นปีที่ 1, 2, 3 ทุกสาขาวิชา จำนวน 500 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบมาตราส่วน ซึ่งได้กลับมาจำนวน 474 ชุด เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น 3 ด้าน จำนวน 31 ข้อ มีความพึงพอใจ 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเอง การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าแปรปรวน

ผลการวิจัย พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ นักศึกษาเพศหญิงจำนวน 391 คน และเพศชายจำนวน 83 คน นักศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาในสาขาบริหารธุรกิจวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ รองลงมาสาขาการบัญชี สาขาบริหารธุรกิจวิชาการจัดการทั่วไป สาขาบริหารธุรกิจวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สาขานิติศาสตร์ สาขาบริหารธุรกิจวิชาการตลาด สาขาการท่องเที่ยว และการโรงแรม และสาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ และส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ระดับชั้นปีที่ 3 รองลงมาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4

ด้านความคิดเห็นที่มีต่อช่องทางการรับข้อมูลข่าวสาร นักศึกษามีความพึงพอใจต่อช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารในภาพรวมระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความพึงพอใจช่องทาง FaceBook ช่องทางเอกสารแผ่นพับ ช่องทางตู้รับความคิดเห็น ช่องทางข่าวเสียงแก้ว ช่องทาง Poster ช่องทางบอร์ดประชาสัมพันธ์ และช่องทาง Website ระดับ มาก เท่ากันทุกด้าน

ด้านความคิดเห็นที่มีต่อบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษามีความพึงพอใจต่อบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาในภาพรวมระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นที่มีต่อบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาระดับ มาก ทุกด้านตามลำดับดังนี้ด้านมีความจริงใจ รองลงมาด้านมีความประพฤติที่เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดีงาม ด้านยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้านมีความโอบอ้อมอารี ด้านมีลักษณะที่อบอุ่น ด้านเจรจาด้วยถ้อยคำที่เป็นมิตร และด้านมองโลกในแง่ดี ด้านรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านให้นักศึกษาได้พบทุกครั้งเมื่อมีการนัดหมาย ด้านมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ด้านเต็มใจให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาอย่างสุดความสามารถ ด้านมีความกระตือรือร้น พร้อมทั้งให้คำปรึกษา ด้านมีความเข้าใจปัญหาของนักศึกษา ด้านมีการติดตามผลของการให้คำปรึกษา ด้านเอาใจใส่นักศึกษาอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ ด้านมีความเห็นอกเห็นใจ ด้านมีความเป็นกันเอง ด้านมีเวลาให้คำปรึกษาในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ด้านมองนักศึกษาในแง่ดี ด้านมีความเข้าใจความรู้สึกของนักศึกษา ระดับ มาก เท่ากันทุกด้าน

ด้านการปฏิบัติตามข้อปฏิบัติของนักศึกษาเกี่ยวกับระบบการใช้คำปรึกษาวิชาการนักศึกษามีความพึงพอใจด้านการปฏิบัติตามข้อปฏิบัติของนักศึกษาเกี่ยวกับระบบการใช้คำปรึกษาวิชาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นในระดับ มาก ทุกด้าน ตามลำดับดังนี้ ด้านศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มความสามารถเพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย คือ ความสำเร็จ การศึกษา รองลงมาด้านเข้าร่วมกิจกรรมที่สถาบันจัดขึ้น ด้านเข้าร่วมประชุมกับอาจารย์ที่ปรึกษาตามที่อาจารย์ที่ปรึกษา กำหนดไว้ ด้านปฏิบัติตามแผนการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ ด้านช่วยเหลือและประสานงานให้เพื่อนได้รับคำปรึกษาทางวิชาการกับอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างถูกต้อง ด้านศึกษากฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และด้านปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ระดับ มาก เท่ากันทุกด้าน

ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการข้อมูลข่าวสารและกลไกการให้คำปรึกษา ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ด้านการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน

ระหว่างเพศกับความคิดเห็นที่มีต่อช่องทางการรับข้อมูลข่าวสาร ผลการวิเคราะห์พบว่านักศึกษาเพศชายและหญิงมีความคิดเห็นที่มีต่อช่องทางการได้รับข่าวสารส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน แต่ต่างกันด้านความคิดเห็นที่มีต่อช่องทางการได้รับข่าวสารจาก Website และจาก Poster ทั้งสองด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระหว่างเพศกับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ผลการวิเคราะห์พบว่านักศึกษาเพศชายและหญิงมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน แต่นักศึกษามีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ด้านมีความเห็นอกเห็นใจ ด้านมองนักศึกษาในแง่ดี ด้านรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านเต็มใจให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาอย่างสุดความสามารถ ด้านมีการติดตามผลของการให้คำปรึกษาด้านเอาใจใส่นักศึกษาอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระหว่างเพศกับการปฏิบัติตนตามข้อปฏิบัติของนักศึกษาเกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ ผลการวิเคราะห์พบว่านักศึกษาเพศชายและหญิงมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับ การปฏิบัติตนตามข้อปฏิบัติของนักศึกษาเกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน แต่นักศึกษามีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามข้อปฏิบัติของนักศึกษาเกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการด้านศึกษากฎระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ที่มาและความสำคัญ

คณะวิทยาการจัดการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งเน้นให้นักศึกษาได้เรียนในมหาวิทยาลัยอย่างมีความสุข ดังคำขวัญของมหาวิทยาลัยที่ว่า “มหาวิทยาลัยแห่งความสุข” และเนื่องจากนักศึกษามาจากสถานที่ต่างๆ กันจึงต้องมีการปรับตัวในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านการศึกษา อารมณ์ สังคม สิ่งแวดล้อม สิ่งที่เกิดขึ้นล้วนทำให้นักศึกษาเกิดความเครียดได้ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทสำคัญที่จะสามารถช่วยเหลือในการให้คำแนะนำนักศึกษาในการปรับตัวทั้งในการเรียนภาคทฤษฎีและการเรียนภาคปฏิบัติ และนวนจันทร์ มาตยภูธร (2532 : 138-139) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการการบริการให้คำปรึกษาของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ความต้องการขอรับการปรึกษาด้านการเรียนมากที่สุดในเรื่องการเตรียมตัวก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคมมีความต้องการมากที่สุดในด้านสร้างเสริมบุคลิกภาพ เช่นการกล้าแสดงความคิดเห็น ความเชื่อมั่นในตนเองจากสภาพบริบทและการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม และในด้านความเป็นอยู่ของนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องพักในหอพักของมหาวิทยาลัยซึ่งต้องอยู่รวมกันหลายคน อาจมีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม เพื่อน และกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดการให้บริการงานแนะแนว ให้คำปรึกษาและทุนการศึกษาขึ้น เพื่อช่วยเหลือและพัฒนาให้นักศึกษาในด้านต่างๆ ได้แก่ การจัดให้มีบริการให้คำปรึกษา บริการห้องแนะแนวให้คำปรึกษา บริการทุนการศึกษาและกองทุนกู้ยืม รวมถึงการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้แก่ นักศึกษาทุกคนตั้งแต่แรกเข้าศึกษาในชั้นปีที่ 1 จนถึงสำเร็จการศึกษา ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษา 1 คน จะมีนักศึกษาในความรับผิดชอบประมาณ 40-50 คน โดยในช่วงที่เรียนภาคทฤษฎีจะจัดให้มีชั่วโมงพบอาจารย์ที่ปรึกษาตามที่จัดในตารางเรียน สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง นอกจากนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาอาจพบนักศึกษาได้ตามสมควรแก่โอกาสเป็นรายกรณีไปจากผลการจัดให้บริการงานแนะแนวและให้คำปรึกษา พบว่ายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องจากอาจารย์ที่รับผิดชอบงานแนะแนวให้คำปรึกษามีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาชั้นปี 4 มีการฝึกภาคปฏิบัติทั้งภายในจังหวัดและต่างจังหวัดมากขึ้นทำให้นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาพบกันน้อย ความสัมพันธ์ห่างเหินกันมากขึ้น บางครั้งนักศึกษามีปัญหาแต่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบปัญหา หรือไม่ได้มีบทบาทในการช่วยเหลือนักศึกษา อีกประการหนึ่งพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ไม่ทราบบทบาทหน้าที่ของตนอย่างชัดเจน และมีภารกิจเกี่ยวกับการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี และ

ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการข้อมูลข่าวสารและกลไกการให้คำปรึกษา ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ภาคปฏิบัติมากทำให้แสดงบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้เต็มที่ซึ่งยังไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดระบบการให้คำปรึกษาตามที่สถาบันกำหนดไว้อย่างสมบูรณ์เพียงพอจากข้อมูลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการเกี่ยวกับระบบอาจารย์ ที่ปรึกษา เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดสอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการและบรรลุเป้าหมายของสถาบันในการพัฒนานักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ อันจะส่งผลดีต่อวิชาชีพของนักศึกษาให้มีเจตคติต่อวิชาชีพ ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี มีคุณภาวะทางอารมณ์และเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการข้อมูลข่าวสารและกลไกการให้คำปรึกษาของ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการข้อมูลข่าวสารและกลไกการให้คำปรึกษาของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม สามารถอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ บทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกรายการ สอดคล้องกับงานวิจัยของศุภราทิมา นันโตและเอกพจน์ สืบญาติ(2548:38) พบว่าความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งโดยรวมและรายด้านได้แก่ด้านบุคลิกภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ด้านคุณธรรมและความประพฤติด้านความรู้และประสบการณ์และด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากที่สุดจากผลการวิจัยทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติงานตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่วิทยาลัยแต่งตั้งให้เป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาทั้งด้านวิชาการการเรียนด้านบริการด้านวินัยด้านการพัฒนาและการเตรียมความพร้อมนักศึกษาและด้านการปรับตัวและเรื่องส่วนตัวถ้าหากอาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่และมีความรับผิดชอบปฏิบัติตามบทบาทอย่างเหมาะสมจะเป็นผลให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษาได้มากยิ่งขึ้นส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางโดยนักศึกษามีความคิดเห็นต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาเรียงตามลำดับจากมากไปน้อยคือด้านบริการด้านวินัยด้านการพัฒนาและการเตรียมความพร้อมนักศึกษาด้านวิชาการและด้านการปรับตัวและเรื่องส่วนตัวเมื่อพิจารณารายชื่อเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาที่อยู่ในระดับมากได้แก่เป็นผู้มีความจริงใจเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดีเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสรับผิดชอบและรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาสร้างสัมพันธ์ภาพและความเข้าใจอันดีระหว่างนักศึกษาอาจารย์และวิทยาลัยอาจารย์มีความประพฤติเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมายาทที่เหมาะสมแก่นักศึกษาและฝึกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบและตระหนักในหน้าที่ของตนเองทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษายังปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มที่ไม่มีเวลาให้นักศึกษาไม่เป็นกันเองกับนักศึกษาเป็นผลให้นักศึกษาเกิดปัญหาในการเข้ารับคำปรึกษาหรือไม่กล้าเข้าหาอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอิเรศทิพพัฒน์มิ่งมลพร (2542 : 142 – 143) ได้เน้นถึงคุณภาพของอาจารย์ว่ามีความสำคัญที่จะช่วยให้ได้ผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการผลิตบัณฑิตคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาเหล่านี้จะเป็นกรอบในการปฏิบัติที่อาจารย์ที่ปรึกษานำไปปฏิบัติอันจะเป็นแรงกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นทั้งทางด้านวิชาการวิชาชีพความคิดความประพฤติและด้านจิตใจ

แนวทางการนำไปใช้ประโยชน์

ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการข้อมูลข่าวสารและกลไกการให้คำปรึกษา ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

จากผลการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการข้อมูลข่าวสารและกลไกการให้คำปรึกษาของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. คณะวิทยาการจัดการ และมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ควรเตรียมความพร้อมของอาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาเช่นการอบรมเกี่ยวกับการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการฝึกทักษะการให้คำปรึกษาการประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาเข้าใจบทบาทหน้าที่และปฏิบัติได้ตามที่นักศึกษาคาดหวังให้ปฏิบัติในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา
2. ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง
3. ควรมีการประเมินระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทุกปีการศึกษาและนำผลการประเมินมาปรับใช้ในการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษาต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณาจารย์ พนักงาน บุคลากรและนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์จากผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน เว็บไซต์ทุกเว็บที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณอาจารย์กุลแก้ว คล้ายแก้ว รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและวิเทศสัมพันธ์ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำอย่างดี พร้อมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ที่เป็นประโยชน์เพื่อให้รายงานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์และถูกต้องมากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้บริหารและคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามทุกท่านที่ได้สนับสนุนการดำเนินงานวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- Bargar, R.R. and Mayo-Chamberlain, J. (1983). "Advisor and Advisee Issues in Doctoral Education". Journal of Higher Education. 54(4) : 407-432 ; (July-December).
- Barr, Margaret, J. and Keating, Lou Ann. (1985). Developing Effective Student Services Programs. San Francisco: Jossey-Bass.
- Chickering, A.W. (1993). Education and Identity. 2nd Ed. San Francisco : Jossey-Bass.
- Volkwein, J. F., King, M., and Tereuzini, P.T. (1986). "Student-Faculty Relationships and Intellectual Growth Among Transfer Students". Journal of Higher Education. 57(4) : 413-430 ; (April)
- เจียรนัย ทรงชูกุล. (2533). จิตวิทยาพื้นฐานในการให้คำปรึกษาหน่วยที่ 14 เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาและสังคมพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิตต์ผจง สุขะตุงคะ. (2536) คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธนาภัทร ศรีเบญจ. (2540). ปกป้องทำไมต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษา. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นภาพร อมรชัยเจริญ. (2537). การวิเคราะห์บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพใน มหาวิทยาลัยของรัฐตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวลจันทร์ มาตย์ภูธร. (2532). ความต้องการบริการให้คำปรึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาล ในเขตภาคเหนือ สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.กรุงเทพฯ

ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการข้อมูลข่าวสารและกลไกการให้คำปรึกษา ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

- ประมวล หมั่นดี. (2542). คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักเรียนในวิทยาลัย
อาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ผกา บุญเรือง. (2528). เอกสารคำสอนวิชาการแนะแนวเบื้องต้น. ชลบุรี : ภาควิชาการแนะแนวและ
จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- พจน์ สะเพียรชัย. (2529). ความสำคัญและแนวโน้มของการศึกษาเพื่ออาชีพ การศึกษาเพื่ออาชีพงานศิลปหัตถกรรมและ
อาชีวศึกษา 29 กระทรวงศึกษาธิการประจำปี 2529. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์.
- พรชูลี อาชวบำรุง. (2537). บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อการพัฒนาบัณฑิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ. วารสารครู
ศาสตร์. (มกราคม-มีนาคม)
- มณี พงษ์เฉลิมรัตน์. (2539). บทบาทและคุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาตามความคิดเห็นของนักศึกษาในสหวิทยา
รัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์.
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2536). คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา ปีการศึกษา 2536-2537. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วีรวิทย์ ทรัพย์มี. (2533). ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วิจิตร ศรีสะอาด. (2518). หลักการอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- วิสูตร จำเนียร. (2543). การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นัก
ศึกษาในสถาบันราชภัฏธนบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศุภรา หิมาเนต และเอกพจน์ สืบญาติ. (2548). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่ปรึกษาตาม
ความคาดหวังของนักศึกษาและอาจารย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี : รายงานการวิจัย. (อัดสำเนา).
- ศุภวดี บุญดวงค์. (2531). บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาและเทคนิคการให้คำปรึกษา. ในเอกสาร
ประกอบการประชุมสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขต
ภาคใต้ สงขลา. ปทุมธานี : ฝ่ายวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.
(เอกสารอัดสำเนา).
- สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. (2523). คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. (2541). คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตพระนครเหนือ. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตพระนครเหนือ.
- สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. (2542). คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักกิจการนักศึกษาสถาบันราชภัฏบ้าน
สมเด็จเจ้าพระยา.
- สำเนา ขจรศิลป์. (2534). ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ :
ทบวงมหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2530). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6.
กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองการพิมพ์.
- สิริวัลย์ อินทร์ใจเอื้อ. (2545). สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาโรงเรียน
มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุกัญญา สุวรรณาคินทร์. (2537). “บทบาทของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาพัฒนาเทคนิค”. วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา.
6(11) : 30-33 ; (กรกฎาคม).

ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดบริการข้อมูลข่าวสารและกลไกการให้คำปรึกษา
ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

- สุจรีต เพียรชอบ และ วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2523). สภาพการให้คำปรึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เล่ม 1 : รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : หน่วยพัฒนาคณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมน อมรวิวัฒน์. (2518). บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา. ใน คู่มืออาจารย์การสอนและการวัดผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หฤทัย ศิริสินอุดมกิจ. (2544). การพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 4 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์.
- อามา จันทรกุล. (2535). ทฤษฎีและวิธีให้คำปรึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2535.